

19. maj 2014

UPA 2014/134
Ruth Heilmann

Pilersaarutit annertuut sanaartornerisa nalaanni nunanit allamiut najugaqalernissamut sulinissamullu akuerineqarsinnaanerat pillugu Kalaallit Nunaannut Inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilernissaa pillugu oqaaseqaateqarnissamut Inatsisartut aalajangiinissaanut siunnersuut.

(Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Manna inatsisissatut siunnersuut ukiarmi oqaluuserineqareersup malitsigisaa matumuuna saqqummiunneqarpoq, tassalu Kalaallit Nunatsinni inuutissarsiornikkut suliffissuaqarnikkullu nutaanik ingerlatassanik pilersitsinissanut siuarsaanissamullu pingaaruteqartorujusuartut isigineqarluni tunngavissiisussaq Naalakkersuisunit saqqummiunneqarmat, tamanalu Siumumit qujassutigaarput.

Kalaallit nunatsinni aalisarnerinnangajammik piniarnermillu ukiorpassuarni inuussutissarsiutigisatta pingaarnersarisaat ullutsinnut nunamut namminersulersumut tamakkiisumik inuuniutissatut aningaasarsiornikkullu kisiartaallutik toqqammavissatut isumalluutitut isigisallugit annertuumik pisassanik killilersuinerup nalaani killeqaleriartuinnartoq inuiaqatigiinni kalaallit nunatsinni innuttaasugut qularnanngitsumik tamavitta malugiartuinnarparput.

Suliffissaaleqinerullu ukiuni kingullerni annertusigaluttuinnarnerani pitsaanngitsumik ilaqtariippassuarnut inuuniarnikkut ilungersunartumik atugaqartitsillunilu takussutissaqarluale-reersoq nalunagu iliuuseqarfiginiarnagulu uninngaarfigiinnarnissaa Siumumit pissutissaqarsorinngilarput akuerisinnaanagulu, isumaqarlutalu tassa massakkut iliuuseqarnissamut piffissanngortoq.

Qujanartumik iliuuseqarnissamut pissutissaqarluinnarpugut nunaqarpummi pisuussuterpassuaqarmat atorneqaratik isiginnaaginnakkatsinnik tummaariinnalikkatsinnik atorluanngisatsinnillu. Aatsitassanik assigiinngitsorpassuarnik pisuussutitsinnik misissuisarnikkut nassaarfiusarnera ukiorpanni arlaqalersuni ullumikkullumi tusarnartaajunnaavimmat. Aammalu minguinnerpaamik imermik sersmersuatsinniit kuuttunit kuuppassuaqarpoq aningaasarsiutigalugit atorluarneqarsinnaasunik. Minnerunngitsumillu nunarput aamma taserpassuaqarpoq atorneqanngitsunik erngup nukiliorfissaqqissunik suliniutinut angisoorsuarnut mikisunullu iluaqutigissallugit naleqqulluarnut suliarissallugillu piareersimasunik. Taakkuuppullu inuussutissarsiutinut nutaanut aallartitsinissami atorluarneqarnissaat siunertaralugu ugguunakkut inatsisissakkut pitsaasumik aqutissiuunniarneqartut.

Taamatut inatsisissami kissaateqarneq Siumumit tapersorsorluinnarparput isumaqarlutalu utaqeqqinnissamut pissutissaqaratalu akissaqartitsinngitsugut.

Nunarput suliniutinut angisuunut pilersitsinissaminut suliffissuarnillu aallartitsinissaminut ikaarsaariarnermini nunanik allanik misilittagaqarluartunillu suleqateqarnissaminut pisariaqartitsillunilu ammasariaqartoq Siumumit isumaqarpugut. Soorlu aamma aalisarnikkut niuernikkullu nunarsuarmioqatitsinnit suleqateqarnissamut pisariaqartitsillutalu inissisimasugut nunatsinni pisuussutaasut aningaasanngortinnissaanut iluaquteqarnissamut allori-aqqissagutta allat ilisimasaat misilittagaallu atussallugit saneqqunneqarsinnaassanngillat.

Suleqatissarsiortariaqarpugummi tassuunaquullugu nunatsinnut aningaasanik pilersitsisagatta nunattalu namminiilivinnissaanut aqqutissat taakkuussapput ingerlavigisassavut avaqqunneqarsinnaanngitsut.

Tamaattussaavorlu aamma atsitassasiornerup aluminiummimillu aatsitsivissap ALCOA-p suliarineqarnissaani aallartitsinissami nunarsuarmi misilittagaasut attaveqarfiillu atorfisaqartilluinnarpavut suleqatigisariaqarlugillu.

”Nunatsinni nutaamik pisoqaleqaaq”! Suliffissanik nutaanik pilersitsinialeqaagut inuusuttortavut siunissami neriuuteqartilissagatsigik suliffissaqarnissaannik aammalu ilinniartuutit-ta ullumikkut amerlasuut siunissaannik qaamasumik aqqutissaannik nutaanik atugassaqar-lutillu aqqutissiuunniaratsigik.

Aporfiit suugaluartut qaangerniarlugit suliniutaasut tapersernaqaat nunarsuarmioqataaner-put aatsaat malugillualissagatsigu allanik akuerinnilluta suleqatigilissagatsigik. Inuusuttor-tavut nunanut allanut ilinniariarlutik aallarnissaannik piumaffigisarpavut nunani allamiillutik allat kulturii aamma ilisimasaqarfigilerniassammatigik allanik uuttuuteqarlutik aamma kin-naassusertik nalilersorsinnaalissammatigik. Taamatorluinnaq inuusuttortatsinnut piumaffi-ginnineq kinguneqassaguni aamma nunatsinnut tikittut assinganik piumaffiginneqarnis-saat tunuarsimaarfigisinnaanngikkippat Siumumit isumaqarfigaarput.

Taamaattumik nunanit allamiunit atugassarititaasut nunanit allamiunut inatsit Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalersimasoq malillugu atuuttunit allaanerusut tunngavigalugit nunatsiniinnissamut sulinissamullu akuersissummik tunineqarsinnaanissamut, naalagaaf-fimmi inatsimmi immikkut tunngavissinneqarnissaa pisariaqartoq Siumumit isumaqatigi-gatsigu inatsisisaq kinguarsarneqassanngitsoq tamakkiisumillu akuersarneqassasoq piumasaraarput.

Inatsisissatut siunnersuut taamatut isikkoqarluni aappassaaneerneqarnissaa Siumumiit piumasaraarput.